

Eduskunnan ympäristötalousvaliokunta 19.02.2021 klo 9.30

Asia: E 7/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevat suositukset jäsenvaltioille

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto koskien maatalouspolitiikan uudistamista (CAP)

Ympäristöministeriön asiantuntijana valiokunnassa on: Erityisasiantuntija Johanna Helkimo

Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan seuraavin huomioin.

Ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen yhdessä kannattavan tuotannon jatkumisen kanssa ovat tulevassa CAP:ssa keskeisessä roolissa ja komission suosituksessa on huomioitu painotuksia pääosin hyvin. Komission toteaa, että Suomessa monet ympäristötoimet ovat edenneet hyvin, mutta edelleen on parannettavaa erityisesti vesientilassa, ammoniakkipäästöissä, kasvihuonekaasupäästöjen sekä luonnon monimuotoisuuden osalta. Ympäristöministeriö tuo esiin, että vesien ja meren hyvän tilan saavuttamisen osalta CAP:in tavoitteiden ja toimien tulee olla linjassa vesien ja merenhoidon kanssa ja komission huomio, että ravinteiden käytön tehostamisesta ja valumien ehkäisystä vesistöihin ja sitä kautta Itämereen on tärkeää. Tätä tukee myös komission esitys, että lannan käsittelyyn tulee investoida.

Luonnon monimuotoisuuden edistämisen osalta ympäristöministeriö tukee komission kantaa, että biodiversiteetin parantamisen tulee olla linjassa EU:n biodiversiteettistrategian kanssa. Kasvinsuojeluaineiden suhteen Suomi korostaa riskien vähentämisen merkitystä, mutta riskinarviointia tulee edelleen parantaa ja määrällistä käytön vähentämistä erityisesti tarkkailtaville aineille. Luonnonmukaisen tuotannon lisääminen 25 % vähentää myös kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja lisää ympäristöystävällisiä viljelytapoja.

Ympäristöministeriö on samaa mieltä komission kanssa, että Suomen tulee fokusoida erityisesti metsiin ja hiilirikkaisiin maihin ja hillitä ilmastonmuutosta kohdentamalla toimia kasvihuonekaasupäästöjen hillintään. Ympäristöministeriö korostaa, että tulevassa CAP:ssa tulee heijastua Suomen tavoite vahvan ja kunnianhimoisen ilmastopolitiikan luomiseksi niin EU:ssa kuin kansallisesti. Suosituksissa on mainittu, että turvemaat ovat kasvihuonekasvupäästöjen suuri päästölähde ja päästöt kosteikoilta ja maatalousmaalta ovat kasvaneet, vaikkakin hitaammin viimeiset kymmenen vuotta. Maankäyttösektorin (LULUCF) osalta Suomen kehoitetaan tutkimaan erilaisia toimenpiteitä vähentää päästöjä. Turvepeltojen toimien tulee olla kannustavia ja tehokkaista tulevassa CAP strategias-
siassa, eikä uusien turvepeltojen raivaaminen tulisi olla kannattavaa. Mikäli raivaaminen jatkuu, riskinä on, että hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen 2035 heikkenee ja muiden sektoreiden rooli päästövähennystoimien toteuttamisessa korostuu. Komission kanta biokaasun edistämisestä metaanipäästöjen vähentämiseksi on kannattava.

Vastuu ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin pääsemisestä on jäsenmailla, joiden on maatalouden strategisissa suunnitelmissaan osoitettava, että nykyistä suurempi kunnianhimo toteutuu. CAP:n strategiasuunnitelmien tulee olla linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kanssa ja vastata EU:n ilmastoneutraalisuustavoitetta sekä Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteita. Ympäristöministeriö toteaa, että rahoituksessa tulee noudattaa do no significant harm -periaatetta. Komission suositukset luovat hyvän raamin maatalouden jatkamisedellytyksille taloudelliselta sekä ympäristön kannalta. Suomessa on hyvää osaamista ja kokemusta maatalouden ympäristötoimien toteuttamisesta ja niitä pitää suunnata ja kohdentaa jatkossa entistä paremmin sekä vaikuttavammin, niin että ne ovat myös viljelijöiden kannalta toteuttamiskelpoisia ja kannustavia sekä resurssien kannalta järkeviä.